

მაგიდა № 13

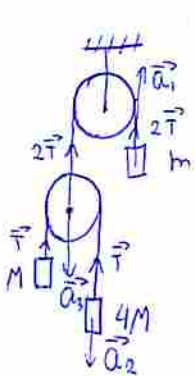
20.04.2013/ ფიზ/ I/ 493

ამოცანა №

1

გვერდი №

1

მოს: M   უ-ა: m

I) თუ უძიავია M მის ცვიხით, მაშინ ავადეც დავადგენთ, ხოლო m მის ცვიხით მოძიავთ დაინყებს წევით.

ვთქვათ m მის ცვიხისზე მიბმული იოჯის დაბრუნების ძალა 2T, მაშინ ქვედა კოჭონაქზე გადადებო იოჯის დაბრუნების ძალა T. ვთქვათ ცვიხების აწქაჩებობა გადადებო იოჯის დაბრუნების ძალა T. ნაქის — a_3 .

აუ დავწვიხი ნიუტონის კოჭონაქის ცვიხისათვის $4M - a_2$, ქვედა კოჭონაქისათვის ნიუტონის კოჭონაქის ცვიხისათვის $T = Mg$ (1). $2T = m(g + a_1)$ (2), $T = 4M(g - a_2)$ (3).

სხვითა $a_3 = \frac{a_2}{2}$ (4)

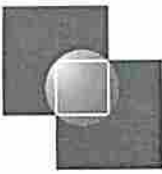
$$(2) \rightarrow (2) \Rightarrow a_2 = \frac{3}{4}g \quad (5)$$

$$(5) \rightarrow (4) \Rightarrow a_3 = \frac{3}{8}g \quad (6)$$

სხვითა $a_1 = a_3 = \frac{3}{8}g$ (7)

$$(7) \rightarrow (2) \Rightarrow 2T = m(g + \frac{3}{8}g) = \frac{11}{8}mg \Rightarrow m = \frac{16}{11} \cdot \frac{T}{g} = \frac{26}{11}M //$$

თუ ვანვიხილავთ მუხით მუხითვეკს სდას უძიავდ ხავთვილი 4M მის ცვიხის, მაშინ მივიღებთ, ხოლო m - მის ცვიხით აწქაჩებობა $\frac{3}{8}g$ ქვედა მიბმული ხოს ვინიყუხიდ შეუძლებელი !!!

მაგიდა № 23

20.04.2013/ ფიზ/ I/ 493

ამოცანა №

2

გვერდი №

2

მოკ. α β γ $-Q$ q ($Q < q < 0$), d m Ω S/π ; $E_{\text{ჯამური}}$, Q_{β} Q_{γ} , u .

$\vec{E}_{\text{ჯამური}} = \vec{E}_{\alpha} + \vec{E}_{\beta}$, სიძლიერე E σ

$$E_{\text{ჯამური}} = E_{\alpha} + E_{\beta} \quad (2)$$

$$E_{\alpha} = \frac{\sigma_{\alpha}}{2\epsilon_0}, \quad E_{\beta} = \frac{\sigma_{\beta}}{2\epsilon_0} \quad \text{ს.ე.ს.} \quad \begin{cases} \sigma_{\alpha} = -\frac{Q}{S} \\ \sigma_{\beta} = \frac{q}{S} \end{cases}$$

$$\text{ანუ } E_{\alpha} = -\frac{Q}{2S\epsilon_0} \quad \text{ე. } E_{\beta} = \frac{q}{2S\epsilon_0} \quad (2).$$

$$(2) \rightarrow (2) \Rightarrow E_{\text{ჯამური}} = \frac{Q-q}{2S\epsilon_0} \quad (3) \quad (\text{მუდმივი მუდმივი}).$$

დაჯახების სიჩქარის დამუხრის ენეტიკის მუდმივობის კანონი: $\frac{mv^2}{2} = E_{\text{ჯამური}} \cdot d \Rightarrow$

$$\Rightarrow V = \sqrt{\frac{2}{m} \cdot E_{\text{ჯამური}} \cdot d} = \sqrt{\frac{3}{4} \cdot \frac{(Q-q) \cdot d}{S\epsilon_0}} \quad (3).$$

დაჯახების β და γ სიძლიერის მუდმივობის კანონებიდან გვაქვს და იქნება

$$Q_{\beta} = Q_{\gamma} = \frac{Q+q}{2} \quad (4).$$

β -დან d მუდმივობის სიჩქარის სიძლიერის კანონის მუდმივობის კანონი.

$$\frac{mv^2}{2} = \frac{mu^2}{2} + (E_{\beta 2} + E_{\alpha 2}) \left(\frac{Q+q}{2}\right) \cdot d \quad (5)$$

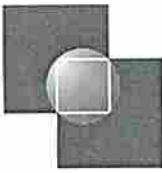
$$E_{\beta 2} = \frac{Q+q}{4S\epsilon_0} \quad \text{ე. } E_{\alpha 2} = E_{\alpha} = -\frac{Q}{2S\epsilon_0} \quad (6)$$

$$(6) \rightarrow (5) \Rightarrow \frac{mv^2}{2} = \frac{mu^2}{2} + d \left(\frac{Q+q}{2}\right) \quad (7)$$

$$(7) \Rightarrow u = \sqrt{v^2 + \left(\frac{q-Q}{4S\epsilon_0 m}\right) d} = \quad (8)$$

$$(3) \rightarrow (8) \Rightarrow$$

$$u = \sqrt{\frac{3}{4} \cdot \frac{(Q-q)d}{mS\epsilon_0}}$$

შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი

შესარჩევი ტურები ფიზიკის 44-ე საერთაშორისო
ოლიმპიადისათვის

მაგიდა № 23

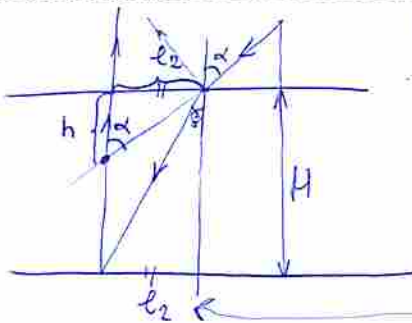
20.04.2013/ ფიზ/ I/ 493

ამოცანა №

3

გვერდი №

1

მოც: $\alpha = 60^\circ$, $M = 4$ მ, $n = 2,323$ უ-3. h

გაიღებინ ცანონის თანახმად $\frac{\sin \alpha}{\sin \beta} = n \Rightarrow$

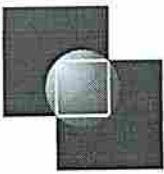
(3 ვახიფებთ ვაიხე) $\Rightarrow \sin \beta = \frac{\sin \alpha}{n} = \frac{\sin 60^\circ}{2,323} \approx 0,656$

ნახა ზიდან $l_2 = M \cdot \tan \beta = \frac{M}{\sqrt{2 + \cos^2 \beta}} = \frac{M}{\sqrt{2 - \sin^2 \beta}} =$

$$= \frac{M}{\sqrt{2 - (0,656)^2}} \approx 0,8 M \text{ (2)}$$

ასევე ნახა ზიდან, სიღრმეა h სიღრმე $h = \frac{l_2}{\tan 60^\circ} = \frac{0,8 M}{\sqrt{3}} =$
 $= \frac{3,2}{\sqrt{3}} \approx 1,9$ მ.

მაგიდა № 13

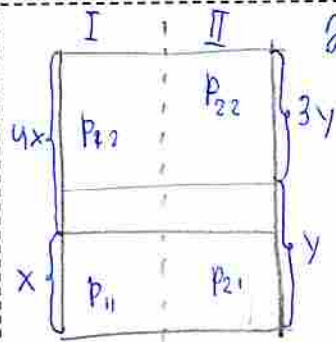
20.04.2013/ ფიზ/ I/ 493

ამოცანა №

4

გვერდი №

1

მოც: $T_0 = 320^\circ \text{K}$ $k_0 = 4$ $k_1 = 3$ ა.ა. T_1

დავუდგინო: ხავერდის ზედა ნაწილს ჩიქვნი ეხებოდა, ზედა და ქვედა სივრცეები მდგომარეობაში ვერცხვითაა და ვანვინილითაა ეხრი სივრცე და სხვა მდგომარეობაში. ამიტომ თავდად ვნახი ზოლი-მხოლოდ კანონი: $p_{11} \cdot x \cdot S = p_{12} \cdot (4x) \cdot S \Rightarrow p_{11} = 4 \cdot p_{12}$ (2).
ეზუში ნონსონიში: $m g = S(p_{11} - p_{12}) = 3S p_{12}$ (2).

სივრცეები განვითარდნის დასახელება: $p \cdot S \cdot 4x = \delta R T_0 \Rightarrow p_{12} = \frac{\delta R T_0}{4Sx}$ (3)

(3) $\rightarrow$ (2) $\Rightarrow m g = \frac{3}{4} \cdot \frac{\delta R T_0}{x}$ (4).

შეიხე ვანვინილი

$p_{21} \cdot y \cdot S = p_{22} \cdot (3y) \cdot S \Rightarrow p_{21} = 3 \cdot p_{22}$ (5).

ეზუში ნონსონიში: $m g = (p_{21} - p_{22}) S = 2 \cdot S \cdot p_{21}$ (6)

მდგომარეობის განვითარება: $p_{21} \cdot S \cdot y = \delta R T_1 \Rightarrow p_{21} = \frac{\delta R T_1}{S y}$ (7)

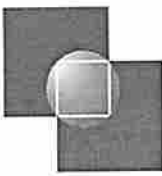
(7) $\rightarrow$ (6) $\Rightarrow m g = \frac{2 \delta R T_1}{y}$ (8).

(4) $\wedge$ (8) $\Rightarrow \frac{3}{4} \frac{\delta R T_0}{x} = \frac{2 \delta R T_1}{y} \Rightarrow T_1 = T_0 \cdot \frac{y}{x} \cdot \frac{3}{8}$ (9)

ნახავინებოდა სხვადასხვა $5x = 4y \Rightarrow y = (5/4)x$ (10)

(10) $\rightarrow$ (9) $\Rightarrow T_1 = T_0 \cdot \frac{(5/4)x}{x} \cdot \frac{3}{8} = \frac{25}{32} \cdot T_0$ (11)

(11) $\rightarrow$ (*) $\Rightarrow T_1 = 25^\circ \text{K}$.

მაგიდა № 23

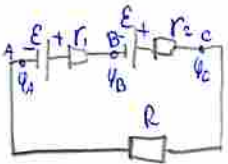
20.04.2013/ ფიზ/ I/ 493

ამოცანა № 5

გვერდი № 1

მოც: r_1, r_2 ($r_2 > r_1$) ავ. P

კიდმიწვივისეულ შუა წინალობები გამოყვასით ვახეო.

ღვუშვასი ეს წინალობა ^(მოძუთი) r_1 . მაშინ მძლ კანონი შაღიან
სხედზე მოგვსაქმ: $2\varepsilon = I(r_1 + r_2 + R) \Rightarrow$

$$\Rightarrow I = 2\varepsilon / (r_1 + r_2 + R) \quad (1).$$

მძლ კანონი AB უძანს

$$(2) \Rightarrow (1) \Rightarrow \frac{2\varepsilon r_1}{r_1 + r_2 + R} = \varepsilon$$

$$\varphi_B - \varphi_A + \varepsilon = I r_1 \quad \text{ხალ იგივე} \quad \varepsilon = I r_1$$

$$\Rightarrow R = r_1 - r_2 < 0$$

ხალ სხედია

სხ გვანემძლ. ანუ საბედნი მოძუქი იქნება r_2 წინალობიანი
და იუ ზევაქსეხეძი ანალოგიუხ მ/ხედომ მოვიღობი: $\frac{2\varepsilon r_2}{r_1 + r_2 + R} = \varepsilon$

ხალ მოგვსაქმ: $R = r_2 - r_1 //$